

JURNAL

PENTRU PERSOANILE ȘTIINȚELOR NATURALE ȘI EXACTE,

în toate clasele.

Pedagogic

de

Profesor Doktor Izidor Baran.

№ 35.

(Anul întâi)

București.

Septembrie 15, 1856.

Kompindere: Baza sfericilor în cisă. — Kwestiuni aritmetice. — Komsnikauisni utimnifue miv.

BAZA SFERICILOR ÎN CISĂ.

Articolul II.

111

Kindă se întimplă kîte o dată ka zăd omă sã biseze zăd lăkră mi ne zpmă sã se întimplă în realitate, atănci oamenii se miră mi zikă: achestă bisă a prevăzută viitoră mi este zăd bisă mirakulosă; însă așeia kape zikă ama zăd, kă bisăriale noastre strebată toată sfera posibilității, apoi fiindă kă în așeste sfere sintă kompinse lăkrări kape s'a întimplată mi kape poate sã se întimplă, nepermittă kă sintă kompinse într'ansa mi lăkrări kape o sã se întimplă într'adevără în viitoră, prin zpmare apă fi din kontra zăd mirakulosă

dakă nă s'apă fi întimplată nișă o dată lăkrări kape zăd omă le-a bisată mai nainte.

Așei kape aș stădiată Lojika, prișene lesne zăstăca așestei observașionă, dar pentră așeia kape n'o mtiă, o sã le adășemă aminte, kă sfera realității e mărtă mai mikă de kitiă sfera posibilității, kăci nă nă mai lăkrăriale prezente mi trekăte, apoi mi totă viitoră e kompinsă între lăkrăriale posibile; adikă trekăte lă mi prezentă înaintea întrării loră în realitate, nepermittă kă aș fostă posibile, altminteralea nă s'apă fi întimplată,

prin şmare domenulă bisşriilor e mlată mai mare de kită domenulă întimulşriilor reale; aşa dar imajinaşnea noastră ştrăbătindă în bisă kimulă posibilităţii, neşremită kă treşse şă dea mi neste vr'o întimulare reală kape se va realisa în viitoră, mi kape d'o kamă-dată se află konpinsă înşre lăkrşriile posibile.

Kă toate ačestea nă nstemă nera kă e-sistă nişte bisşri foarte kşrioase kape pre-determină evenimente viitoare într'ună modă aşa de şirşă mi kă împreşşşrii partikulare atita de individuale, în kită kă dşentă kşvintă le-aş nşmită *bisşri profetice*. Într'ade-vşră kite o dată e foarte greş d'a da o es-plikaşne la asemenea bisşri. Eată s. e. kite-va bisşri foarte kşrioase raportate de kăştre doktorulă Angleş Abercombe:

„Şnă preotă, zice elă, kape medea într'ună sată becină kă oraşulă Edinburg, a venită într'o zi în ačestă oraş mi a traşă la şnă otelă ka şă şmie akolo noantea. Kălkindşse, a vşzătă în bisă kă şnă fokă mare a apinsă kasa sa mi kă şnelă din konii şăi se afla în fokă; de şnaimă s'a skălată. Ačestă bisă 'i-a făkătă o impresiune aşa de mare, în kită îndată, kiară fiindă noante, a plekată din oraş la satulă şăă. Kindă nă prea era departe de sată, a vşzătă kă kasa lăi e inkonşşrată de flakşri înşrozitoare; vşzindă ačesta, a dată şăra kită a nştată, mi kindă a ačşnsă lînră kasa sa, toate ap-sese, însă din noroşire tokmai a nştată skăpa ne şnelă din konii şăi, ne kape mşmă-sa în anksietate (amedeală) lăă şitase în kasă, mi neşremită şnă minşă de mai trečea, koniulă era apşă mi neşdătă.“

O damă a bisată kă o şădă a ei este asasinată d'ună sklavă nerşă; într'o noante a avătă de mai mlate opă ne şindă ačestă bisă. Ačesta 'i-a făkătă ei o impresiune aşa de mare în kită dimineaă s'a dşşă la kasa nşmităi şăde mi a şşrată ne şnă omă kşraşiosă mi enepikă ka şă mează toată noantea nedormindă lînră kamera şnde dormea şăda ei. Aşa s'a mi şmată. La 3 ore dşpă mieşulă nopăii, omulă nşzitoră a ašzită şromotă şnăi

omă kape se şăe ne skapă; emindă afară a întimulă ne şnă sklavă nerşă kape nşpta în mină o mşlşime de kşşşni. Înşreşndă lăă če kăştă akolo ne vremea ačea, sklavulă a şşmasă foarte konfşză mi a zisă kă se dşče şă apinşă fokă în sobă la odaea doamnei sale, dar fiindă kă ačestă şşşşşş era avşşşdă (kăčă era atşnă în mişlokulă verii), de ačea nşzitorulă a vizitată mai bine koniulă kă kşşşni mi a şşită şnă kşmită mare askşnsă de dşşşş kşşşşriilor, mi sklavulă la čerčetaşea če 'i s'a făkătă, a nşrtăşisită kă şmbla şă omoare ne şăpina sa.

Şnă omă la Edinburg ştimea d'o şmfăşşş şşă şşşki kape se nşmente Aneurisma, mi a konşştată nentş ačesta doi kşşşrii. Amindoi aş fostă d'opişne kă aivă treşse făkătă o operaşne mi aş mi kotăpătă zioa nentş ačesta. Dar kă doş zile înainte de ačestă kotăpăşea, şojia ştimamşlăi a bisată kă s'a făkătă o skimşare deosevită în nşntşulă şmfăşşrii în kită nă mai e treşşindă de operaşne. Kindă dimineaă ştimamşşă s'a şitată la şmfăşşş, a vşzătă kă şşlăşişniile de mai nainte aş înčetată, mi printşună pročesă natşrală şmfăşşşpa de şine a dşşşşş.

Čeleşşulă este mi bisulă şşmştoră: Doi amivă voiaşopi înşraş într'ună oraş mi aş traşă la doş difepite otelşri. Şnelă din ei în noantea ačea vşză în bisă ne amikşlă şăă kape 'i zice: vino kşşindă ačştă-mă, kăčă otelşşulă meş va şă şă omoare. De şnaimă s'a demtentată, însă fiindă kă elă nă kşdeea la bisşri, nă prea a lşată în şşşare de şeamă ačestă bisă. Dar avia s'a kăkată din noş totă în ačea noante mi a bisată iară ne amikşlă şăă kă o şană de moapte ne şşnte viindă la dşşşlă mi zikindă: n'ai venită şă mi ačşş; otelşşulă meş m'a omopătă mi mi-a înşponată kadaverulă şşă o şşmadă de şşnoiă kape se află în kşpte. Şşşşşş moaptea mea.“ Ačestă voiaşopă demtentindşse, kşmă se făkă zioş se dşşse la otelşlă şnde trşşese a seapă amikşlă şăă mi nerşşndă lăă, s'a dşşş îndată la polişie, a şşşş če a bisată noantea ačea, mi polişia a şşimşş în-

datъ съ каѣте съѣ рѣноиѣ, ѣнде ѡтп'адеврѣрѣ а рѣситѣ кадаверѣлѣ амикѣлѣи кѣ о ранѣ де моарте не фрѣнте ѡтокомаѣ кѣмѣ и с'а арѣтатѣ ѡнѣ висѣ.

Челеврѣлѣ медикѣ Joseph Frank повестемте ѣрмѣторѣлѣ есемплѣ д'ѣнѣ висѣ профетикѣ, поате ми де ефектѣлѣ маре ми ненорочитѣ алѣ имажинаѣиѣнеѣ спериате. О дамѣ тѣнѣрѣ де доѣ-зевѣи де ани аѣиа мѣрѣитатѣ, тпекѣндѣ кѣте-ва зиле дѣне мѣрѣитѣмѣлѣ еѣ, ѡтп'о поанте се скоалѣ тпемѣрѣндѣ ми ѡнѣ чеа маѣ маре анк-сietate зикѣндѣ ѣрѣватѣлѣи еѣ, к'а а висатѣ кѣ а fostѣ ѡтп'о висепикѣ, с'а порорѣтѣ аколо ѡтп'ѣнѣ морпѣнтѣ deskisѣ, ѣнде а ѣзѣтѣ ѣнѣ комѣиѣрѣ deskisѣ к'ѣ жѣнѣ дамѣ ѡмѣрѣдѣи-мѣндѣ доѣ конѣи миѣи. Спериѡндѣсе ла аѣеастѣ визѣиѣне, а азѣитѣ (totѣ ѡнѣ висѣ) ѣнѣ гласѣ зикѣндѣ: „нѣ те teme, аѣеастѣ персоанѣ емѣи кѣарѣ тѣ ѡнѣсѣдѣи.“ De ми аѣестѣ висѣ естраор-динарѣ а фѣкѣтѣ ми ѣрѣватѣлѣи еѣ о ѡмпресѣи-не маре, кѣ тоате аѣестеа а ѡнкпедѣнѣатѣ не sogia sa кѣ нѣ е нимикѣ, ми кѣ висѣрѣиле сѣнтѣ минѣиноаѣе ми н'аре сѣ се теамѣ де нимикѣ. Пѣдѣнѣ дѣне аѣеаста с'а арѣтатѣ ла аѣеастѣ дамѣ семне де ѡнѣсѣрѣинарѣ. Ѣдатѣ еа а де-венитѣ тпистѣ ми меланколикѣ, ѡнѣ кѣтѣ а кѣ-зѣтѣ ѡтп'о дроникѣ. Ла терменѣлѣ сарѣинѣи а нѣскѣтѣ доѣ конѣи морѣдѣи. Лѣзѣа азѣиндѣ де аѣеаста, а стпиратѣ: „Еатѣ кѣ висѣлѣ се ѡм-пѣнеште!“ Песте кѣте-ва зиле лѣзѣа а мѣрѣитѣ ѡтп'адеврѣрѣ де воала нѣмитѣ puerperale.

Висѣрѣиле профетѣе аѣ жѣкатѣ ѣнѣ ролѣ ѡмпортантѣ ѡнѣ totѣ тѣмпѣлѣ ѡнѣ вѣаѣа ѡнѣдивѣдѣ-лѣ а оаменилорѣ ка ми ѡнѣ ѡсторѣа ѡменеаскѣ ѡнѣ ѣенере. Чѣне нѣ ште кѣтѣ де стimate ераѣ ла наѣиѣнѣиле антѣе висѣрѣиле аѣестеа! Мѣлте дѣнѣ темпелѣ Еленѣлорѣ антѣи ераѣ челевре пентрѣ ренѣтаѣиѣнеа че аѣ авѣтѣ кѣ аѣеа че dormѣ поантеа ѡнѣ темпѣлѣ, ѣдѣдѣ висѣ профетѣ-че каре ле deskонере totѣ ѡтп'орѣлѣ лорѣ. А-поѣ ѡтпре оракѣлеле антѣилорѣ, кѣтѣ де минѣи-ноаѣе ераѣ челе маѣ мѣлте дѣнтп'ѡнѣселе, totѣ нѣ нѣстемѣ nera, ѣзѣиндѣ мареа ѡнкпедере че аѣ авѣтѣ ѡнѣ еле ѣнѣ Sokpatѣ, Плато ми кѣарѣ skentикѣлѣ Apistoleѣ, кѣ тпевѣе сѣ fi fostѣ ѡтп'ѡнѣселе ми ѣнеле каре аѣ авѣтѣ ѣнѣ

talentѣ nekomѣнѣ ѡнѣ ппеведепеа ми ппезѣче-пеа ѡтп'орѣлѣи.

Istoria натѣралѣ не араѣ фелѣрѣимѣ де е-семпле деспуре ппеведепеа ѡтп'орѣлѣи ла ани-мале. Мѣлте дѣнѣ ѡнѣселе пплатѣворе каре сѣнтѣ карнѣворе кѣндѣ сѣнтѣ ѡнѣ старе де лар-ве, ппевѣзѣиндѣ ка ларвеле каре ворѣ емѣи дѣнѣ оаѣ-ле, ворѣ аѣеа тпевѣзѣиндѣ де минкаре де карне, де аѣеа ппѣнѣ лѣнѣтѣ оаѣле лорѣ нѣште морѣтѣѣиѣне кѣ skonѣ ка кѣндѣ ларвеле лорѣ ворѣ емѣи дѣнѣ оаѣ, сѣ гѣсеаскѣ мин-кареа лорѣ rata. Ѣнде авемѣ о ппеведепе маѣ manifestѣ д'ѣнѣ ѡтп'орѣ де каре анима-лѣлѣ нѣ поате сѣ аѣѣ миѣи о idee? Кѣѣи а-нималѣлѣ перфектѣ нѣ поате сѣ ми адѣкѣ а-мѣнте де локѣ де стареа лѣи де ларѣѣ.

Аша дар ѡдемѣ кѣ ми анималеле аѣ ѡнѣстѣнтѣлѣ ппеведепеѣ ѡтп'орѣлѣи, ми кѣ кѣтѣ анималѣлѣ се аѣѣ не о тпеантѣ маѣ ѡнѣрѣоар-ѣ ѡнѣ пернѣлѣ анималѣ, адикѣ кѣ ѣнѣ гпадѣ де ѡнѣлѣѣнѣнѣ маѣ микѣ, кѣ атѣтѣ este дѣнѣ натѣрѣ маѣ ѡнѣзѣстпатѣ кѣ ѡнѣстѣнтѣ, ппѣн ѣр-маре нѣстемѣ ппѣа вѣне сѣ не ѡнѣкѣнѣсѣмѣ кѣ ѡнѣ сомнѣ ѣнде ѡнѣлѣѣнѣнѣа ѡнѣлѣи е слѣѣитѣ, неавѣндѣ енерѣиѣа каре о аре ѡнѣ старе де де-штентаре, де аѣеа ѡнѣ сомнѣ ѡнѣстѣнтѣлѣ ппеведепеѣ ѡтп'орѣлѣи поате сѣ се десѣоалте ми ла ѡнѣ пѣнѣ ла ѣнѣ гпадѣ маре. Дар ми ла оамени дештентѣдѣи, де ми парѣ, се десѣоалтѣ ѡнѣстѣнтѣлѣ ппеведепеѣ ѡтп'орѣлѣи пѣнѣ ла ѣнѣ гпадѣ nekomѣнѣ, маѣ кѣ seamѣ ла болнавѣ, fiindѣ кѣ ми ла еѣ факѣлатеа ѡнѣлѣѣнѣнѣи е слѣѣитѣ, ппѣн ѣрмаре факѣлатеа ѡнѣстѣнтѣлѣ е мѣлѣтѣ маѣ енерѣикѣ.

Еатѣ ѣнѣ есемплѣ кѣрѣиосѣ де ѡнѣстѣнтѣлѣ ппеведепеѣ ла болнавѣ. Medikѣлѣ D. Hohnbaum зѣче: „Амѣ кѣноскѣтѣ ѣнѣ dok-торѣ foapte ѡнѣѣнѣатѣ каре а ппевѣзѣтѣ моар-теа са ѡтп'ѣнѣ modѣ атѣтѣ де сѣрѣрѣ, ѡнѣ кѣтѣ елѣ ѡнѣсѣми а фѣкѣтѣ тоате ппѣрѣтпѣиле пентрѣ аѣестѣ актѣ финалѣ алѣ вѣдеѣи sale, 'ми а фѣ-кѣтѣ ѣнѣ комѣиѣрѣ, а ппѣтѣтѣ тоате келѣѣелѣе оаменилорѣ тпевѣзѣинѣомѣ ла ѡнѣморпѣнтареа са, ordonѣндѣ ка сѣ се аѣѣ ла дѣнсѣ ла о зѣ хо-тѣрѣитѣ, ми кѣндѣ а аѣѣнѣсѣ аѣеастѣ зѣ сѣнп-ремѣ, с'а ѣѣтатѣ ла ѣнѣ ѣеасорпѣкѣ каре ера атѣпнатѣ песте натѣлѣ сѣѣ ми а зѣсѣ: амѣ сѣ

trъeskъ inkъ mease minste. Ama mi era; peste mease minste eлъ a fostъ mortъ.

„Unъ altъ medikъ въtrînъ челевръ zиче: în лънга mea praktikъ амъ обсерватъ къ, kindъ знъ волнавъ d'o воалъ перикълоасъ se skoалъ îndatъ къ anxietate mi întреабъ: „kîte ope sîntъ? saş: нъ e inkъ ora зна saş doъ?“ Aчeastъ opъ este fatalъ pentръ dînsъ, adikъ este ora mortîi sale.

Astъ-felъ providența kape a mърunitъ orizontълъ vedepîi noastре în ачeea че се рапортъ ла viitorълъ nostrъ mi kape маi къ seamъ a înveditъ k'знъ воалъ адinkъ momentълъ finalъ, алъ existenți noastре, kîte o datъ, mi пар' къ pentръ знîi din noi, a pidikatъ

ачeastъ воалъ mi îi apatъ mistepiile pъмase învizibile pentръ чеi маi мълдî din noi.

Ла o altъ okazîe о съ vorvimъ despre o serie de fenomene kape се apтъ kîte o datъ ла знîi oamenî mi sîntъ kъnoskъte съв пъмипеа de fenomene de *Magnetisms animalъ*; а-коло лекторълъ ва авеа okazîe а се mira de nimte prevedepî mi de nimte vizîni мълтъ маi кърioase mi inkompreensibile; пар' къ pentръ ачеi oamenî magnetisați, марпînile снагîзлî mi але timpълî s'ащ штерсъ mi пъмaî esistъ, пар' къ înainteа okîlorъ лоръ лъminati de o лъminъ sъnpanatъралъ, s'a de-skisъ пордъ etepnitъpîi, пар' къ пърсндъ infinitatea знiversълî mi sekretеле черълî.

Kъestîni агpиколe.

ALBINELE.

(Срmare).

Amъ zisъ маi sъsъ къ, kindъ репîна ал-вînelоръ а мъритъ, атънчî toatъ kolonia алвînelоръ се pisînemte mi се перде. De ачeea kindъ стъпîнълъ vede къ s'a пердстъ репîна, атънчî съ се гръбеаскъ съ skoатъ афаръ din стъпънеле din ларвеле miçî de алвîne din pasa регалъ че се маi афлъ аколо, mi съ ле пхе în стъпълъ орфанъ фъръ репîнъ, атънчî алвîнеле доичî але ачeastî стънъ de sine, воръ îngрîжî а'шî kреште о репîнъ. Dar перъsîндъ astъ-felъ de ларве, poate съ ia mi ларвеле din алвîнеле лъкрътоаре mi съ ле пхе în стънъ, mi атънчî iar алвîнеле доичî псîндъле îнтре челъле destînate pentръ алвîнеле регале, воръ îngрîжî printр'знъ felъ de сълъ kape о прегъtesкъ эле а skîмва алвîнеле kape воръ emî dîнтр'îнселе, în алвîne регале. Iar дакъ n'ащ решmitъ а'шî kреа о репîнъ, атънчî челе femеле kape fakъ toate лъкръpîле, се слъbesкъ în лъкpapea лоръ, меръ афаръ ла kîмнъ supе а'шî къста нстрîmentъ, dar n'адъкъ чепъ а kasъ; чеi maskъi kape нъ fakъ uimikъ, pъмîнъ în стънъ mi нъ sîntъ omopîнî, ne kindъ toate mortъчîznîe pъмîнъ în стънъ kape нъ се маi къръдъ, mi аша kolonia din zi în zi

kade îнтр'o disolъpîe маi mare пîнъ kindъ се pсîнъ къ totълъ.

Nъmaî стънîi попълагî de алвîne мълте адъкъ omълî folosъ, ne kindъ чеi сърачî în алвîne сферъ мълтъ iarна, вара нъ се îмълдескъ, чî се пръпъdesкъ; de ачeea e маi вîне ka съ îмпренъ чîне-ва doî стънî сърачî mi съ fakъ dîнтр'îнmîi знълъ voratъ. Sîntъ мълте metoade kape серъ pentръ asemenea îмпренъpî. O metoadъ konsistъ în а пъне знъ стънъ peste altъ, атънчî алвîнеле din стъпълъ de жоsъ съ sе ла челъ de sъsъ mi съ îмпренъ къ dîнселе; ne kindъ ачeasta се еpmeазъ sъsъ, жоsъ съ батъ k'знъ чokанъ стъпълъ ka съ фъръ toate алвîнеле d'аколо. Este foapte folosîtorъ d'a îмпрена стънî bekî de патръ-чîнчî anî къ стънî tînepî. Adikъ ла amîazъ kindъ toate алвîнеле sîntъ emîte афаръ, съ ia стъпълъ bekîdîn локълъ лî, сълъ пхе ла о parte mi съ пхе în локъ'î знъ стънъ ноъ пîнъ къ алвîne tînepe. Dar kindъ ла îмпренаpeа а doî стънî се îнтîмпъ къ се афлъ doъ репîне îнтр'знъ локъ, атънчî се îнчеле îнтре dîнселе о лънтъ de moapte; къчî kîаръ репîна are знъ акъ къ kape atакъ mi се апъръ,

însă ea întreprindează arma aceeași nămaî în kontra znei alte peșine kindș se lăută kă dînsa. Dar albinele lăkrătoare omorș kă akzăl lorș pe albinele maskzle saș pe albinele streine jefșitoare kindș întră în stăpș. Iar kindș o albina mșmkz n'znș omș kă akzăl ei, prodșce ačestă omș o mare dșpere, fiindș kă prin akzăl kare e rozł în nșzntř, se strikoarș znș veninș tape în ranș, în kítș lokzăl mșmkatș se zmflz mi se appinde. Znș antidotș (antifarmakonș) în kontra znei asemenea mșmkătșpi este zeama skoașș din foî de tătznș, saș mi apz peče, saș pzmîntș galbenș mi zmedș. Însă mi pe albina o kostisemte mzlț kindș a mșmkatș pe čine-ba tape, kčy mai totș d'așna akzăl ei se pșpe pșmîndș în ranș mi albina moare. Ama dar fiindș kă dșpe mșmkătșpa znei albine, akzăl ei pșmîne în pana kare fače ka appindepea (inflamačie) șș devie mare, de ačea čelș dintiîș lăkrș dșpe mșmkarepe znei albine, trevșe akzăl ei skoš a-farș din ranș. Ačeasta se fače kindș pșne čine-ba pe lokzăl mșmkatș o kee roalz înzntř saș znș čilindrș mikș mi rozł, apz-sîndș'łz așșpra panei în kítș akzăl de sine se sșe în sșșș mi întră în rașpa čilindrșzł. Dar čine are a fače mzlț kă albinele mi va șș se fepeaskz d'a nș fi mșmkatș, trevșe șș pșe pe kanș o maskz fłkztz de sipmz mi în mîini șș poarte mînzmi de lînz, dar mînzșile de pele pzoașș omorș pe albine, fiindș kă nș potș șș mai petragz akzăl lorș kare l'aș zbratș akolo.

Kindș în kșpșzłz verii, klădipea albinelorș din stăpș se mșremte, totș stăpșzłz trevșe mșpitș, adikz kindș stăpșzłz e de pae, atznčy mai trevșe adzogatș znș alț čerkș de pae. Astș-felș albinele lăkrežzł mi mșpreskș stăpșzłz lorș din sșșș în zoșș. Însă ačeastz adzopipe nș trevșe șș fie mai larz de kítș de la 3 pînz la 4 puzłpi. Kindș znș stăpș a prodșșș prin emigračisne o kolonie noz, atznčy kindș e timpșzłz fșmosș, klădipea stăpșzłz bekiș poate șș kpeaskz kă adzopipea znș čerkș, dar kindș znș stăpș n'a prodșșș ničy o emigračisne într'o varș, atznčy klădi-

pea stăpșzłz poate șș se mșpeaskz kiarș kă doz saș trei čerkșpi.

Este interesatș d'a observa albinele kindș zmflz pe kîmpș ka șș adșne miepe. Kčy atznčy ele nș mepř sșpřindș într'o linie dreantz, čy zmflz în linie čirkzlarz saș sniralz. Ele prin instîntkș rșseskș kaza lorș de ačea le vedemș kite o datz dempřtîndș se foapte mzlț de kaza lorș mi totș vinș înapoi mi nș se přtčeskș. Despre ačeasta poate șș se înkpedîngeze čine-ba kindș însemneazł albinele znș stăpș (s. e. kă tibi-șipř), atznčy va vedea kă ačeste albine vinș înapoi. Albinele aș m'o memorie foapte vznz, kčy 'mi adkș aminte lokzăl stăpșzłz lorș mi mepř drentș akolo, de ačea kindș va čine-ba șș mșpeaskz popzlačisnepe znș stăpș pșđinș popzlatș, șłz pșe în lokzăl stăpșzłz voratș în popzlačisne, kindș albinele se aflz pe kîmpș, atznčy întorkîndșse de akolo, vorș intra drentș în stăpșzłz pșđinș popzlatș, sokotîndș kă e alș lorș mi vorș pșmînepe akolo.

Dar timpșzłz în kare se čere čea mai mare atenčisne pentř albine, este timpșzłz emigračisneî lorș. Ačestș timpș înčepe de la mijloklzłz lvi Maiș mi čine pînz la sfîpmitzłz lznii lvi Iunie. Kă kítș znș stăpș e mai mikș mi mai mzlț popzlatș, kă atîț prodșce mai mzlate emigračisni; kă kítș emigračisnepe se fače mai timpșpiș, mi kă kítș nșmțrșzłz albinelorș emigřtoare e mai mare, kă atîț e mai čine pentř stăpș, kčy albinele adznș atznčy mzlț miepe.

Este foapte de trevșînz a observa albinele în timpșzłz emigračisniî lorș, mai kă seamz la amiazș.

Dar semnele dșnz kare kșnoaștemș kă o emigračisne va înčepe, sîntș čele zpmztoare:

O mzłđime de albine se adznș înaîntea rșpřii stăpșzłz mi se atîpřș zna de alta.

Albinele maskzle se apřț afarș sșpřindș înaîntea de amiazș.

Albinele lăkrătoare kare vinș din kîmpș avîndș ničoarepe lorș înkčpkate kă miepe, nș mai întră în stăpș.

Албинеле арѣтъ о неастѣмѣраре ѡнаинтеа гѣрѣиі стѣнѣлѣи.

Дѣне 7, 9 саѣ 11 зиле дѣне че с'а фѣкѣтъ емиграѣиѣнеа чеа динѣиі, се арѣтъ ши алте емиграѣиі.

Дѣне че с'аѣ фѣкѣтъ тоате прегѣтирѣле пентрѣ о емиграѣиѣне, атѣнѣи кѣндѣ дѣне о зи кѣлѣдѣроасѣ каде плоае, ѡтп'адевѣтрѣ се фаче емиграѣиѣнеа. Поате чѣне-ва сѣ ѡлеснеаскѣ емиграѣиѣиле кѣндѣ ва да примѣвара албине-лорѣ сале мѣнкаре мѣлѣ, кѣчѣи атѣнѣи пѣнѣ мѣлѣ оаѣ ши дѣн тр'ѡнселе есѣ ши мѣлѣ ларве, каре пегѣсѣндѣ ѡн стѣнѣ локѣ дестѣлѣ пентрѣ локѣиѣнда лорѣ, емирепѣзѣ; алтмѣнтередеа кѣндѣ п'аѣ дестѣлѣ де мѣнкаре, атѣнѣи албине-ле ѡнсеши оморѣ ларвеле лорѣ прѣн ѡнстѣнкѣтѣ де фпѣкѣ ка сѣ нѣ пѣтѣмеаскѣ де фоае.

ѡн тимпѣлѣ емиграѣиѣниі кѣндѣ чѣне-ва во-емте сѣ прѣнзѣ албинеле емигрѣтоаре, сѣ дѣе кошѣрѣи гата марѣ ши мѣчѣи ка сѣ прѣнзѣ ѡн-тр'ѡнселе чете марѣ саѣ мѣчѣи де албине еми-грѣтоаре. Кошѣрѣиле саѣ стѣниі бекѣи тревѣсескѣ пѣшиі ла соаре, кѣчѣи атѣнѣи десволѣтѣ о тодоа-ре де чеарѣ каре атраѣе албинеле. Кѣндѣ се афлѣ арборѣи ѡн вѣчѣнѣтатеа стѣнѣлѣи, алби-неле емигрѣтоаре сѣ амеѣзѣ не дѣншиі; іарѣ дакѣ нѣ, тревѣе пѣсе аколо веде саѣ пѣеле лѣнѣиі ка сѣ се пѣе албинеле не дѣнселе.

Албинеле емигрѣтоаре дѣнѣ че ле-а прѣнсѣ чѣне-ва ѡнтр'ѡнѣ стѣнѣ, кѣндѣ скотѣ ѡнѣ сго-мотѣ де вѣкѣрѣе амеѣзѣндѣсе аколо кѣ партеа де дѣндѣрѣѣтѣ а корпѣлѣи рѣдикатѣ кѣтре пѣ-реѣиі стѣнѣлѣи, атѣнѣи е семнѣ кѣ реѣина лорѣ сѣ афлѣ ѡн стѣнѣ; дѣн контра кѣндѣ албинеле че аѣ ѡнтрѣтѣ ѡн стѣнѣ нѣ се амеѣзѣ жосѣ, чѣ арѣтѣ оарѣши-каре неастѣмѣраре, не кѣндѣ албинеле рѣмѣсе афарѣ нѣ ворѣ сѣ ѡнтрѣ ѡн пѣзѣнтрѣ, е семнѣ кѣ реѣина лорѣ нѣ есте ѡн стѣнѣ ши кѣ с'а пегѣдѣтѣ саѣ с'а рѣѣѣчѣитѣ.

Орѣи кѣмѣ омѣлѣ тревѣе сѣ каѣте а гѣси реѣина лорѣ, де ачѣеа тревѣе сѣ каѣте ѡн ѡм-прежѣрѣлѣ стѣнѣлѣиі дакѣ се афлѣ вр'о о грѣ-пѣ де албине, кѣчѣи ѡн ѣенере ѡнде а рѣмасѣ реѣина аколо се афлѣ о грѣпѣ де албине ѡм-прежѣрѣлѣ еі. Кѣте о датѣ реѣина кѣ арѣни-ле скѣрѣте нѣ поате сѣ аѣжѣнѣгѣ пѣнѣ ла стѣнѣ ши каде жосѣ ѡнаинтеа стѣнѣлѣи, атѣнѣи о грѣ-

пѣ мѣкѣ де албине се амеѣзѣ ѡмпрежѣлѣ еі, не кѣндѣ чеа маі маре парте де албине со-котѣндѣ кѣ аѣ пегѣдѣт'о, се пѣсѣнескѣ ѡн аерѣ.

Кѣндѣ о чеатѣ де албине емигрѣтоаре нѣ ва сѣ ѡнтрѣ ѡн стѣнѣ ши се прегѣтескѣ сѣѣ-рѣндѣ ѡн аерѣ маі денарте, атѣнѣи тревѣе сѣ ле стронеаскѣ кѣ алѣ дѣнтр'о тѣлѣмѣѣ, саѣ сѣ словоазѣ ѡнѣ пѣстолѣ ѡнсѣ фѣрѣ глоаѣде, атѣнѣи албинеле се снерѣе ши се ласѣ ѡн жосѣ ши астѣ-фелѣ сѣнтѣ прѣнсе. Кѣндѣ с'аѣ амеѣзѣтѣ п'ѡнѣ локѣ ѡнакѣсѣвѣлѣ, атѣнѣи тревѣе сѣ ле гонеаскѣ кѣ фѣмѣ ка сѣ вѣе ѡнтр'ѡнѣ локѣ акѣсѣвѣлѣ ѡнде омѣлѣ поате сѣ пѣе аколо ѡнѣ стѣнѣ ка сѣ ле прѣнзѣ ѡнтр'ѡнселѣ.

Кѣндѣ доѣ саѣ маі мѣлѣе колоніі де ал-бине емигрѣтоаре с'аѣ аместекатѣ ѡнтр'ѡнѣ стѣнѣ, атѣнѣи тревѣе тоате албинеле стѣнѣлѣиі пестѣр-пате п'ѡнѣ чеаршеафѣ ши тѣрпате алѣ не дѣн-селе ка сѣ нѣ своаре, не ѣрпѣ тревѣе пѣшиі маі мѣлѣиі стѣниі, ка фѣе-каре колоніе кѣ ре-ѣина еі сѣ ѡнтрѣ ѡнтр'ѡнѣ деосеѣитѣ стѣнѣ.

Кѣндѣ а прѣнсѣ чѣне-ва о колоніе де ал-бине емигрѣтоаре ѡнтр'ѡнѣ стѣнѣ, атѣнѣи тревѣе сѣ аконоере стѣнѣ кѣ о басма маре ка сѣ нѣ ле сѣенере кѣлѣдѣра соарелѣи.

Дар стѣнѣлѣ ѡн каре с'а амеѣзѣтѣ о ко-лоніе ноѣ, тревѣе пѣсѣ чеа маі денѣртѣтѣ де стѣнѣлѣ маткѣ де ѡнде колоніа а ешиѣ.

Кѣндѣ, дѣне амеѣзареа ѡнеі колоніі ноѣ, с'аѣ арѣтѣтѣ зиле де плоі, атѣнѣи тревѣе алби-неле тѣнере нѣтпѣте кѣ мѣере ѡн тотѣ тимпѣлѣ кѣтѣ ворѣ дѣнеа зилеле де плоае, кѣчѣи пѣмаі кѣндѣ ва ѡнсенѣна іарѣшиі албинеле пѣтѣ ешиі не кѣмпѣ ка сѣ адѣне мѣере.

Се ѡнѣтимпѣлѣ ѣне-орѣи кѣ о колоніе ноѣѣ кѣіарѣ дѣне че с'а амеѣзѣтѣ ѡн стѣнѣ филиалѣ, се ѡнѣоарѣе ла стѣнѣ маткѣ; ѡнсѣ ѡн ѣенере дѣ-не 2 саѣ 3 зиле се ѡнѣоркѣ іарѣ ла стѣнѣлѣ лорѣ, дар кѣндѣ аѣ пегѣдѣтѣ реѣина лорѣ, се ѡнѣоркѣ токмаі дѣнѣ ѡнѣтѣ зиле, не кѣндѣ ле-а ешиѣ о реѣинѣ ноѣѣ дѣн ларвеле де паса ре-галѣ.

Кѣндѣ ѡнѣ стѣнѣ нѣ скоате нѣчѣи о еми-граѣиѣне де албине ѡнтр'о варѣ, е семнѣ кѣ п'аѣ локѣ дестѣлѣ пентрѣ лѣкрѣрѣиле лорѣ, аша дар кѣндѣ адаѣгѣ чѣне-ва о вѣкатѣ ноѣѣ ла стѣнѣ, албинеле ворѣ ѡнчѣне а лѣкра кѣлѣдѣ-

pile лорѣ іарѣші кѣ зелѣ, totѣ атѣнчї еле ворѣ skoate шї колонїї emigrѣtoare поѣѣ.

Ін локѣрїле ѣнде нѣ се аѣлѣ арборї шї алте планте, дїн каре алвїнеле skotѣ мїере, шї маї кѣ seamѣ Ін локѣрїле ѣнде vara е skѣртѣ, аколо дїнереа алвїнелорѣ нѣ е de folosѣ, кѣчї de шї стѣнїї skotѣ колонїї, Інсѣ нѣ sїntѣ поѣзладї, апої стѣнїї непоѣзладї бїне, нѣ sїntѣ folositorї pentрѣ Інтрепрїнзѣторї.

Кїндѣ кѣтре тоамнѣ се обсерѣѣ кѣ кѣтѣдїмеа мїереї се Імпѣдїнеазѣ, атѣнчї тревѣе гѣѣрїле стѣнѣлї мїкшорате ка сѣ нѣ Інтре аколо алвїне жѣѣїтоаре.

Кїндѣ s'a terminatѣ Імпѣлѣ адѣнѣрїї мїерїї дѣне кїмпѣ, атѣнчї тревѣе esaminatѣ дакѣ кѣтѣдїмеа de мїере адзнатѣ ва fi de а-жѣнсѣ pentрѣ алвїне пїнѣ ла прїмѣвара вїїтоаре. Аѣеаста се determїнѣ прїн кїнтарѣ, de аѣеа орї че стѣнѣ пїнѣ кїндѣ нѣ s'a amezatѣ алвїне Інтр'їнсѣлѣ, тревѣе кїнтѣрїтѣ. Дар алвїнеле Імпреѣнѣ кѣ фазрїї лорѣ кїнтѣрескѣ Ін ѣенере 6 пїнѣ ла 9 фѣнїї (3—5 oka).

Кѣтѣдїмеа мїерїї каре се келѣсемте іарна Інтр'ѣнѣ стѣнѣ вїне поѣзлатѣ este de ла 5 пїнѣ ла 6 oka; дар Ін локѣрїле ѣнде іарна шї прїмѣвара sїntѣ лѣнїї, аколо алвїнеле мѣнїнкѣ Ін аѣестѣ Імпѣ пїнѣ кїндѣ іарѣ Інѣпѣ а адзна мїере, кїарѣ пїнѣ ла 12 шї 13 oka. Дар кїарѣ кїндѣ іарна е лѣнѣ Інсѣ neїнтреѣсїтѣ, атѣнчї алвїнеле рѣмїїндѣ Ін-гїедате тоатѣ іарна, нѣ мѣнїнкѣ нїмїкѣ, шї прїн ѣрмаре аколо се келѣсемте пѣдїнѣ мїере.

Кїндѣ кїнтѣреште ѣїне-ѣа тоамна стѣнїї сѣї шї vede кѣ нѣ е de ажѣнсѣ мїереа pentрѣ стѣнїї, атѣнчї сѣ пѣе аколо Індатѣ кѣтїмеа каре лїнсемте.

Кїндѣ се апроїе іарна тревѣе сѣ астѣне гѣѣрїле стѣнѣлї кѣ бѣкѣдї de тїнкеа гѣѣрїтѣ, астеа ворѣ протѣжа Інтерїорѣлѣ стѣнѣлї ка сѣ нѣ Інтре аколо шоарѣчї шї алте Інсекте; totѣ d'o datѣ ва prodѣче кѣ Ін Інтерїорѣлѣ стѣнѣлї ва domnї o кѣлѣѣрѣ folosїтоаре pentрѣ алвїне. Дар кїндѣ е ѣерѣ tape іарна, тревѣе сѣ аконере стѣнїї шї кѣ порожїнї шї ч.л.т.; сѣї пѣе Інтр'о kasѣ ла ѣнѣ локѣ лїнїмїтїѣ ѣнде нїчї sromote нїчї мїшкѣрїле стѣнѣлї нѣ вор тѣрѣѣра somнѣ de іарна

алѣ алвїнелорѣ. Totѣ dїntр'аѣеастѣ каѣѣѣ нѣ тревѣе сѣ рѣмїе стѣнїї еспѣшї кѣлѣѣрїї соарѣлї іарна.

Тревѣе сѣ ворѣмѣ аїчї de доѣѣ patїmї epidemїче ла каре sїntѣ сѣпѣсе алвїнеле, адїкѣ: *misindepia* шї *lenodatspa*.

Misindepia се аратѣ ла алвїнеле каре аѣ fostѣ преа мѣлѣ астѣпате шї Інкїсе Ін стѣнѣ; дар шї рѣѣеала шї нѣтрїпеа лорѣ de мїере стрїкатѣ prodѣкѣ *misindepiї*. Алвїнеле пѣнѣ атнчї ескрементеле лорѣ рощїї не фазрїї кѣ мїере мїї фаче de се Імпстѣ. Кїндѣ аѣеастѣ patїmѣ се аратѣ ла ѣнѣ стѣнѣ, атѣнчї тревѣе deskїсѣ ка алвїнеле сѣ се кѣрѣде вїне афарт шї тревѣе сѣ ле deа de мїнкаре мїере вѣнѣ.

Дар *lenodatspa* се Інтїмплѣ кїндѣ, дѣне че s'a Інкѣлзїтѣ Імпѣлѣ прїмѣвара шї алвїнеле аѣ пѣсѣ оаѣле лорѣ, не ѣрмѣ Імпѣлѣ іар s'a рѣѣїтѣ, атѣнчї алвїнеле се Індесѣ шї пѣрѣсескѣ оаѣле шї ларѣеле лорѣ каре морѣ, се пѣтреѣескѣ шї prodѣкѣ o одоаре ѣрїтѣ шї несѣпортавїлѣ. Sпре а пѣзї стѣнїї de аѣестѣ рѣѣ тревѣе сѣ і аконере кѣ porojїnї шї ч.л.т. кїндѣ се рѣѣемте Імпѣ прїмѣвара, дѣне че аѣ fostѣ зїле калде. Дар кїндѣ фазрїї s'аѣ Імпѣдїтѣ, атѣнчї е маї вїне ка сѣ стрѣмѣсте алвїнеле Інтр'ѣнѣ стѣнѣ поѣ.

* Алвїнеле sїntѣ Інсекте преїоасе каре не даѣ доѣ prodѣкте foapte stimate, адїкѣ: *mїере* шї *ѣеарѣ*. Інаїнтеа deskонерїпеї захарѣлї шї а сперманѣѣлї, мїереа шї ѣеара сраѣ мѣлѣ маї stimate de кїтѣ акѣмѣ шї ѣзаїїлѣ лорѣ мѣлѣ маї комѣнѣ, дар шї акѣмѣ жокѣ ѣнѣ ролѣ маре Ін комерѣїѣ. Ін toate вїсерїѣїле се ардѣ шї акѣмѣ лѣмїнѣрї de ѣеарѣ. Ін Orientѣ шї акѣмѣ оаменїї преферѣ мїереа маї мѣлѣ de кїтѣ захарѣлѣ pentрѣ фелѣрїмї de мїнкѣрї; s. e. мѣнїнкѣ пїїне кѣ мїере ка Ін Імпѣлѣ лї Пїтарора. Ролѣлѣ ѣелѣ маре каре а жѣкатѣ мїереа ла наїїїнїле антїче е кѣноскѣтѣ, Moїsї кїндѣ а врѣстѣ сѣ ладде Палестїна, а zїсѣ: „Este o дарѣ ѣнде кѣрѣ рїзрї de ланте шї de мїере.“ Ла нїчї ѣнѣ дїнеѣ саѣ banketѣ ла наїїїнїле антїче n'a лїпсїтѣ мїереа. Дар шї Ін трактареа волнавїлорѣ мїереа жоакѣ ѣнѣ ролѣ маре Ін кѣрдїле лї Hippocrate. Апої este шї кѣрїосѣ кѣ мїереа

devine kîte o datъ o materie otrъvîtъ. Аша повестемте Xenophon (în Anabasis) къ într'o zi armata лѣи trekîndъ printp'o пѣдѣре ми ръ-sindъ аколо мiere сълватисъ а мîнкат'о, apoi пѣдѣне оре дѣпъ ачeastъ мîнкаре, soldații лѣи ераъ апѣкадї де tremѣрѣтѣрї, де лешинѣрї ми де жѣнѣрї, în kîtъ знї аъ рѣмасъ дe-penї ми мордї în локѣ. Еспликациѣнеа ач-eastї fenomenъ а рѣsit'о Kimia modernъ: adi-къ kîndъ стѣнї се афлѣ într'ънѣ локѣ знде kpreskъ plante otrъvite, аколо ми мiereа е-ste otrъvîtъ. Ла ної, prodъkциѣнеа де мiere а fostъ маї nainte foarte însemnatъ ми „mie-reа де Валахїа“ алъ ми solidъ, forma знѣ artikолѣ importantъ în comerчиѣ. Дар де kîndъ агpикѣлтѣра черeалелорѣ а înченѣтѣ а се desvolta маї bine, де атѣнчи кѣлтѣра мие-рїи с'а нерѣжатѣ tape.

Дар чеара се рѣсемте нѣ нѣмаї în стѣ-

ми алвинелорѣ, чи не мѣлте алте plante знде servъ ка сѣ нѣ între апъ într'înсеle. Аша с. е. пѣлѣереа вîнѣтъ капе înвелеште прѣнїї, нѣ е алтѣ нимикѣ де kîtъ о strатъ сѣвѣре де чеарѣ. Însъ чеа маї mare parte де чеарѣ капе се рѣсемте în стѣнї, алвинеле о prodъkъ în копнѣлѣ лорѣ дин мiereа капе о сѣгѣ дин plante; прекъзмѣ în копнї animalелорѣ сѣ-перїоаре се skimъъ захарѣ în грѣсїме, аша се skimъъ în копнѣлѣ алвинелорѣ мiereа în чеарѣ.

Еатъ кѣ ачeastъ микѣ инсектѣ skoate дин копнѣлѣ сѣъ materia дин капе 'ми клѣдемте kasa, ми totъ d'о datъ fîzидѣлѣ дѣлче кѣ ка-ре змпле ачeastъ kasъ.

Де ла konstpъkциѣнеа глобѣлї пѣminteskъ мîнъ ла ачeа а алвинелорѣ, este знѣ ландѣ infinitely де мїракъле ми де перѣларїтѣдї admї-равїле, într'adeвѣрѣ тоатъ Natъра е admїравїлѣ!

КОМЪНКАЦИЪНЇ ИТИНДИФИЧЕ МИЧЇ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Пештї еїнѣторї. Жѣрналѣлѣ итиндификѣ дин Е-dimburg а datъ де знѣ-зи знѣ intepesantъ рапортъ десне знѣ feлъ де неште прѣбенїтѣ дин lava ми нѣмитѣ *texotes jaculator*, кѣ капе с'а фѣкѣтѣ зрмѣ-тоареле esperimente: Пештїї ераъ într'ънѣ локѣ рѣ-тѣндѣ în мїжлокѣлѣ кѣрѣїа се афла знѣ вѣдѣ де îн-пѣлѣїмеа де доъ пїчоаре pidikatъ neste нивелѣлѣ апей. Пе вїрѣлѣлѣ вѣдѣлѣї се афла kîte-ва неле askъ-дїте знде с'аъ îmїnsъ kîчї-ва каравѣшї ми алте ин-секте. Kîndъ oamenїї с'аъ dѣssъ d'аколо ми kîndъ totълѣ ера în repаosъ, пештїї капе, kîtъ а дїнтѣ а-чeastъ operациѣне, ераъ petрамї în fсндѣлѣ апей, veneаъ акъм апропїндсе înotîndъ în апъ îмпрежъ-рѣлѣ вѣдѣлѣї; не зрмѣ знѣлѣ дїнтp'îнми с'арѣтѣ пе сѣпpафада апей кѣ okїї fїксадї пе инсектеле че се афлаъ пе вїрѣлѣлѣ вѣдѣлѣї. Дѣне че а рѣмасъ kîte-ва мїнсте în ачeastъ обсервациѣне, iатъ кѣ ми пе-штеле арѣнкъ дин рѣра са о кѣтїме де снѣзмъ ток-маї neste инсектѣ, însъ ачeastъ арѣнкѣтѣсрѣ с'а зр-матѣ кѣ о esактїтате аша де mare, în kîtъ а атїнсъ токмаї пе инсектѣ ми нѣстeрeа ачeastї арѣнкѣтѣспї е-ра аша де mare în kîtъ инсекта îндатъ а кѣзѣтѣ жосъ дрентѣ în рѣра нештeлѣї капе о дїнеа deskїсъ rata нentpъ ачeastа. Дѣне че нештeлe а фѣкѣтѣ а-чeastъ вїнатѣ кѣрїосъ, аъ venїтѣ ми алдї нештї знѣ дѣне алтъ ми л'аъ imitatъ. Обсерваторѣлѣ а вѣзѣтѣ кѣ, kîndъ знѣ неште н'а атїнсъ bine кѣ арѣнкѣтѣсра са дрентѣ асѣра инсектеї, атѣнчи се îнтоарче, îнче-

пе дин ноъ а îнота ми а се нѣне într'o pozїциѣне маї favorabilъ vis-a-vї де vїkтїма са ми арѣнкъ а-кѣзмѣ снѣзма маї bine ми атїнѣ инсѣкта întokмаї ксзмѣ фаче знѣ вїнѣторѣ omeneskъ kîndъ н'а тpасъ bine кѣ пѣсїнка асѣра вїнатѣлѣї сѣъ, се нѣне îн-тp'o pozїциѣне маї вѣнъ ми peneteазъ лѣкpapea. Нѣ-маї ла знѣ неште с'а întїмїлатѣ сѣ арѣнѣ де тpeї opї мїнъ о сѣ атїнѣ инсекта, алтмїнтeрeлe тодї не-штїї îн ѣенеpe аъ рѣзїмїтѣ кѣ арѣнкѣтѣсра чеа дїн-тїїѣ. În stapea natъралъ, нештeлe вїнѣторѣ (*texotes jaculator*) тpѣшеме ла дѣрмѣрїї рїсрїлорѣ în lava ми India. Kîndъ обсервeазъ вp'о мѣскъ саъ о алтъ ин-сектѣ капе се дїне сѣссъ пе о plantъ че кpемте ла дѣрмѣрїї апей саъ kїар în апъ, атѣнчи се апро-нїе ла о distандъ де 5—6 пїчоаре, арѣнкъ neste vїkтїма са кѣ о mare adpесъ дин рѣра са potъндъ ми микъ, kîte-ва нїкѣтѣспї де fсїдѣлѣ, ми инсекта ka-де жосъ дрентѣ în рѣра са капе о дїне deskїсъ ми о îнrite îндатъ. Iатъ знѣ esемплъ де знѣ animalъ вїнѣторѣ foarte кѣрїосъ.

Обсервациѣнї метеорологїче. Се skpie дин Тїролѣ ми Stipia кѣ ла 1-їѣ Аврѣстѣ тpекѣтѣ а нїнсъ аколо ми а кѣзѣтѣ атїта мѣлатъ зѣпадъ, în kîtъ сѣте де ої с'аъ прѣздїтѣ де фїрѣ ми де foame, нерѣсїндѣ нїчї знѣ fїрѣ де iарѣ пе kїмусрїлe îнвeлїте în mese де зѣпадъ. Знѣ kontrastъ кѣ ачeastъ fenomenъ с'а вѣ-зѣтѣ ла ної акъмъ în зїлeлe дїнтїїѣ але лѣї Sentem-brїe, адїкъ kîndъ а îнченѣтѣ кѣлѣдѣра де toamna а се арѣта дѣне kíte-ва зїлe де плѣї, о мѣлїме де арборї фсѣктїфepї (маї кѣ seamъ kopkodъшїї) а îн-ченѣтѣ а îнфлорї нentpъ а doa оарѣ.